

[Mose Hansen.]

handles med hus, og dette har intet med spekulation at gøre. Så vidt jeg kan se af statistikken, omsættes der 60.000-70.000 ejendomme om året, når der ses bort fra handel med landbrugsjendomme. Det kan da ikke være i spekulativ hensigt, at så mange ejendomme bliver omsat pr. år. Hvis det er en sådan tro, der ligger til grund for påligningen af den afgiftspligtige grundstigningsskyld og regeringens forslag om en fiksering, så er det altså en misforståelse, som vil medføre en forskelsbehandling af nuværende og fremtidige ejere. Det viser, at regeringen nærer en ganske uretmæssig mistro til husejerne i almindelighed, for de er ikke spekulanter, selv om der sælges så mange huse om året.

Årsagen til, at grunde og parcelluse omsættes til stadig stigende priser, er ikke husejernes spekulative hensigter, men derimod inflationen, pengeforringelsen, de for snævre zonergrænser, statens restriktioner på boligbyggeriets område og manglende huslejeudligning. Resultatet af fikseringen af den afgiftspligtige grundstigningsskyld på 1960-niveaue vil betyde, at grundstigningsskylden vil få samme ugunstige virkninger som huslejestoppet. Disse to love i forening vil yderligere forværre den vanskelige bolig-situation.

Påligningen af grundstigningsafgiften fører ganske simpelt til statens overtagelse af ejendomsværdierne, men der skal nu altså foretages en mindre opbremsning. Målet skal nås, men tidsfaktoren skal ændres. Den tanke, der ligger til grund for grundstigningsafgiften, er, at grundværdierne er samfundskabte, og at disse værdistigninger skal inddrages til fordel for staten gennem den afgift, der svarer til forrentning af værdistigningen. Oprindeligt var det meningen, at alle skulle behandles ens, men tiden har her som på mange andre områder krævet reformer. De såkaldte samfundsskabte værdier er for mig at se vanskelige at afgrænse i forhold til det, der er skabt af den enkelte. Når et område bebygges, stiger grundværdierne, men det er den enkelte, der ved betaling af kommunale afgifter og skatter og motorafgifter bidrager til værdistigningen. Derfor er det vanskeligt at afgrænse, hvem der har skabt hvad, og hvor meget den enkelte og samfundet hver for sig har

skabt. Det er altså et samspil mellem samfundet og det enkelte menneske, men som loven er udformet, regnes der ved vurderingen med, at det er samfundet, der har skabt det hele og derfor også skal have hele grundstigningsafgiften. Der ses helt bort fra de bidrag, den enkelte har været med til at yde, og som bl. a. har været medvirkende til, at grundarealerne får en højere værdi.

Under pres af de mange vanskeligheder, som loven har skabt, har det ved hver revision af loven været nødvendigt at foretage ændringer og give dispensationsordninger. Landbrugsjorden er nu i alt væsentligt undtaget fra afgiften. Parcel- og sommerhuse er efter ansøgning og inden for visse grænser ligeledes fritaget for grundstigningsskyld, medens etageejendomme må betale. I det sidste tilfælde lægges afgiften på huslejen og er så med til at fremkalde pristalsstigning, der ved dyrtidsregulering ikke alene kommer dem til gode, der har betalt afgiften gennem denne huslejestigning; men også andre, der ikke har haft huslejestigning på grund af grundstigningsafgiften, får andel i dyrtidsreguleringen og dermed større købekraft. Ved samme lønregulering får to familier med samme lønvilkår vidt forskellig købeevne, alt efter om de bor i etageejendomme eller i parcelluse, og efter om den pågældende ejendom har fået pålagt højere grundstigningsafgift på grund af handler. Grundværdistigningen er altså i sin nuværende form en hindring for etagebyggeri med hensyn til at få udlagt større grønne områder omkring disse boliger til gavn for den opvoksende slægt.

Det er som nævnt lejerne, der betaler skatterne, og den afgiftspligtige grundstigning virker derfor urimelig over for dem, der ønsker at være lejere og bo i et etagebyggeri.

Det må også anses for urimeligt at belægge industrien og gartnerierne med afgifter, som et andet erhverv, landbruget, er fritaget for. Afgiften bliver med sine virkninger hæmmende for de pågældende erhvervs konkurrenceevne.

Finansministerens redegørelse for regeringens påtænkte ændringer i loven og dermed udsættelse af vurderingen er efter min opfattelse inkonsekvent ud fra den betragtning, at nu har loven virket i over 30 år, og stadig har det som allerede nævnt vist